

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292. Ефективна економіка. 2024. № 7.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.60>

УДК 657.1

I. I. Nykyforak,

*к. е. н., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, економічний факультет,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0003-4951-8073>

M. M. Tanasiieva,

*к. е. н., доцент кафедри обліку, аналізу і аудиту, економічний факультет,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*

ORCID ID: <http://orcid.org/0000-0002-1870-7915>

V. V. Bonarev,

*к. е. н., асистент кафедри обліку, аналізу і аудиту, економічний факультет,
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3464-0546>

ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА АУДИТУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

I. Nykyforak,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Faculty of Economics, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

M. Tanasiieva,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Faculty of Economics, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

V. Bonarev,

PhD in Economics, Assistant of the Department of Accounting, Analysis and Audit, Faculty of Economics, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University

APPLICATION OF INTERNATIONAL ACCOUNTING AND AUDITING STANDARDS IN UKRAINE IN WARTIME CONDITIONS

Стаття присвячена дослідженню особливостей застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в Україні в умовах війни. Відмічено, що впровадження міжнародних стандартів обліку є ключовим кроком для покращення фінансового управління, підвищення прозорості та ефективності використання ресурсів, а також для зміцнення довіри внутрішніх та зовнішніх інвесторів до української економіки. Зауважено, що необхідність впровадження міжнародних стандартів у систему бухгалтерського обліку України обумовлена відмінностями в правилах ведення бухгалтерського обліку в різних країнах, що враховують різну законодавчу базу, особливості соціальної, економічної та політичної ситуації. Зазначено, що застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та аудиту (МСА) в Україні в умовах війни є важливим аспектом для підтримки фінансової стабільності, прозорості і підзвітності бізнесу та державних організацій. Однак, в умовах війни, дотримання міжнародних стандартів має ряд переваг і викликів, основні з яких розглянуто в статті. Відмічено, що впровадження МСФЗ та МСА в Україні потребує комплексного підходу, включаючи організаційні, інформаційні, фінансові та контрольні заходи, що сприятиме успішному впровадженню стандартів, підвищить довіру до фінансової звітності та поліпшить бізнес-середовище в країні. Такі заходи можуть зробити український ринок більш прозорим і конкурентоспроможним на міжнародній арені. У висновку зазначено, що застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту у воєнній Україні є надзвичайно важливим для підтримки фінансової стабільності та прозорості бізнесу. Міжнародні стандарти сприяють збільшенню довіри інвесторів і кредиторів, що є важливим для залучення міжнародних інвестицій та фінансової допомоги.

The article is devoted to the study of the peculiarities of the application of international accounting and auditing standards in Ukraine during the war. It was noted that the implementation of international accounting standards is a key step

for improving financial management, increasing transparency and efficiency of resource use, as well as for strengthening the confidence of domestic and foreign investors in the Ukrainian economy. It is noted that the need to introduce international standards into the accounting system of Ukraine is due to differences in accounting rules in different countries, which take into account different legal frameworks, features of the social, economic and political situation. It is noted that the application of international accounting standards (IAS) and auditing (IAS) in Ukraine in war conditions is an important aspect for maintaining financial stability, transparency and accountability of business and state organizations. However, in the conditions of war, compliance with international standards has a number of advantages and challenges, the main ones of which are discussed in the article. It was noted that the implementation of IFRS and ISA in Ukraine requires a comprehensive approach, including organizational, informational, financial and control measures, which will contribute to the successful implementation of standards, increase trust in financial reporting and improve the business environment in the country. Such measures can make the Ukrainian market more transparent and competitive in the international arena. The conclusion states that the application of international accounting and auditing standards in wartime Ukraine is extremely important for maintaining financial stability and business transparency. International standards contribute to increasing the confidence of investors and creditors, which is important for attracting international investment and financial assistance. Despite infrastructure problems, staff shortages and financial constraints, the implementation of IAS and ISAs ensures high standards of accuracy and reliability of financial information. This allows you to compare the results of Ukrainian companies with international counterparts and reduce the risks of fraud. In addition, compliance with international standards contributes to the stabilization of business activities, adaptation to changes in legislation and the regulatory environment. A comprehensive approach to the implementation of these standards includes appropriate education and training of specialists, organizational measures, access to resources and effective control. This will

contribute to transparency, competitiveness and recovery of the Ukrainian economy in the conditions of war.

Ключові слова: міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти аудиту, війна, Україна, прозорість, фінансова стабільність, інвестори, виклики, впровадження стандартів.

Keywords: international accounting standards, international auditing standards, war, Ukraine, transparency, financial stability, investors, challenges, implementation of standards.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах війни питання ефективного управління фінансами та прозорості бізнес-процесів стає особливо актуальним для українського бізнесу. У цей складний час впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту є не лише необхідністю, але й важливим елементом економічної стабільності та розвитку країни. Війна «знекровлює» економіку та бізнес-середовище, вимагаючи від інвесторів та партнерів бізнес-адаптивності, надійності та довіри. У цьому контексті застосування міжнародних стандартів забезпечує високий рівень фінансової інформації, сприяє залученню іноземних інвестицій та підтримує відновлення вітчизняної економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в Україні загалом та в умовах війни зокрема, присвячено праці таких вітчизняних науковців, як: І. Баланюк [9], М. Василюк [9], Л. Гнатишин [9], М. Гордієнко [2], О. Григорів [2], І. Дутчак [2], Б. Засадний [4], Р. Коршикова [5], Н. Кудлаєва [8], Л. Ловінська [5], П. Матковський [9], А. Озеран [5], О. Прокопова [8], Л. Сас [9], Д. Шеленко [9], А. Шот [10] та інші.

Так, Б Засадний та Д. Чубук [4] досліджують відмінності в концептуальних основах фінансової звітності за Міжнародними стандартами

фінансової звітності (МСФЗ) та Національними стандартами бухгалтерського обліку (НП(С)БО). Автори порівнюють ці дві основні системи стандартів фінансової звітності, наголошують на важливості впровадження МСФЗ та підкреслюють, що МСФЗ встановлюють єдиний стандарт для фінансової звітності, підвищують довіру до неї, знижують ризики та витрати, сприяють залученню інвестицій і підвищують конкурентоспроможність компаній.

О. Григорів, І. Дутчак та М. Гордієнко [2] дослідили особливості впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України. Автори вказують на те, що часті зміни в практиці бухгалтерського обліку та фінансової звітності, які не відповідають стандартам ЄС, призводять до серйозних проблем. Це ускладнює фінансове планування на відповідному рівні та може порушувати зв'язок між бюджетними програмами та основними пріоритетами розвитку суспільства. Науковці вважають, що впровадження міжнародних стандартів обліку сприятиме удосконаленню управління ресурсами та підвищенню ефективності фінансового планування та контролю у державних підприємствах. Окрім того, це сприятиме гармонізації підходів до фінансового обліку в Україні з міжнародними стандартами, що є важливим для інтеграції країни у світову економічну спільноту.

Л. Сас, І. Баланюк, Д. Шеленко, М. Василюк, П. Матковський, Л. Гнатишин [9] досліджують виклики, пов'язані з впровадженням та застосуванням МСФЗ в українській системі обліку. Автори розглядають ключові аспекти процесу впровадження та застосування МСФЗ в Україні, включаючи особливості нормативного регулювання формування та подання фінансової звітності згідно з міжнародними стандартами. Окрім того, в статті описані шляхи вирішення проблем та прогнозовані позитивні результати від переходу до ведення бухгалтерського обліку за міжнародними стандартами, спрямовані на розвиток міжнародної співпраці та підвищення довіри іноземних партнерів до якості фінансової звітності українських підприємств.

Л. Ловінська, А. Озеран, Р. Коршикова [5] аналізують бухгалтерський облік та фінансову звітність в умовах воєнного стану в Україні. Автори вказують, що нормативно-правова база бухгалтерського обліку в Україні забезпечує всі необхідні умови для точного відображення фінансово-економічного стану підприємств в умовах збройної агресії з боку російської федерації. Вони також наголошують на тому, що реформування системи бухгалтерського обліку і фінансової звітності державного сектору має продовжуватися відповідно до Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі до 2025 року, особливо у напрямку консолідації фінансової звітності на різних рівнях.

О. Прокопова та Н. Кудлаєва [8] досліджують вплив воєнного стану на бухгалтерський облік, визначаючи ключові характеристики і проблемні аспекти цього процесу. Автори відзначають, що введення воєнного стану в Україні порушило встановлений порядок ведення бізнесу та облікової діяльності.

Разом з тим, варто відзначити, що дослідження в сфері міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в умовах війни потребують подальшого вивчення. Питання адаптації цих стандартів до специфічних умов, що виникають внаслідок військових конфліктів, ще не достатньо висвітлені у науковій літературі. Подальше вивчення цих питань є необхідним для забезпечення надійної та прозорої фінансової звітності в Україні, що сприятиме відновленню та розвитку економіки після завершення військових дій.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є дослідження особливостей застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в Україні в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Глобалізація сприяла економічним змінам і інтернаціоналізації компаній і ринків, що зумовило підвищення попиту на гармонізацію стандартів бухгалтерського обліку.

Впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) у 2013 році по всьому світу відображає перехід до глобальних стандартів бухгалтерського обліку, таких як Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) (2020) [11, с. 97]. Впровадження міжнародних стандартів обліку є ключовим кроком для покращення фінансового управління, підвищення прозорості та ефективності використання ресурсів, а також для зміцнення довіри внутрішніх і зовнішніх інвесторів до української економіки [2].

Загалом, міжнародні стандарти створені для застосування в багатьох країнах і регіонах, щоб сприяти спільному розумінню та взаємодії. Хоча ці стандарти часто не є обов'язковими, вони використовуються для досягнення міжнародної сумісності та гармонізації підходів у різних країнах і галузях [3].

В умовах реформування економіки України впроваджуються норми законодавства Європейського Союзу в різних галузях. Однією з важливих проблем сьогодення є міжнародна гармонізація бухгалтерського обліку [4, с. 97]. Необхідність впровадження міжнародних стандартів у систему бухгалтерського обліку України обумовлена відмінностями в правилах ведення бухгалтерського обліку в різних країнах, що враховують різну законодавчу базу, особливості соціальної, економічної та політичної ситуації. Кожна країна має свої національні стандарти бухгалтерського обліку, але вони різняться, що ускладнює аналіз інформації та прийняття рішень у контексті міжнародної торгівлі, транснаціональних корпорацій та глобалізації фінансових ринків [9, с. 78].

Бухгалтерський облік завжди був і залишається важливим для бізнесу, особливо в критичних ситуаціях. Через воєнний стан у країні багато підприємств скоротили свої об'єми та обсяги роботи, але, попри кризу, підприємці продовжують працювати. У той час як уряд України намагається адаптувати й спростити податкове регулювання, бухгалтерам важливо зосереджувати увагу на нових змінах в оподаткуванні, бухгалтерському обліку та звітуванні. Для стабілізації діяльності необхідно враховувати податкове навантаження, зміни трудового законодавства і систем обліку.

Бухгалтерія – це фінансовий тил компанії. Кожна господарська операція підприємства повинна бути своєчасно відображена в бухгалтерському обліку. Якщо бухгалтерський облік не ведеться на безперервній основі, накопичення незареєстрованих господарських операцій може зробити їх подальше проведення тривалим і дорогим процесом, що призводить до необхідності відновлення бухгалтерського обліку [10, с. 129–130].

Національні П(С)БО України розроблені на основі міжнародних стандартів, однак існують деякі аспекти, які не розкриваються національними П(С)БО, але включені у Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). Щорічно Рада Міжнародних стандартів фінансової звітності (IFRS) оновлює і доповнює чинні стандарти, що забезпечує актуальність та відповідність фінансової звітності сучасним вимогам ринку та регуляторів. Так, ключовими оновленнями 2023 року стали:

- IFRS 17 «Контракти страхування»: офіційно набув чинності, замінюючи IFRS 4 «Страхові контракти». IFRS 17 забезпечує більш прозорий і послідовний облік страхових контрактів;

- поправки до ряду чинних стандартів: внесено зміни для підвищення їх ясності та узгодженості, що стосуються, зокрема, управління фінансовими ризиками та звітності за обліковими політиками [6].

Одним з нових кроків у цій сфері є створення Ради з міжнародних стандартів сталого розвитку (ISSB). Ця рада була створена наприкінці 2021 року опікунами Фонду МСФЗ. Її метою є розробка глобальної бази стандартів розкриття інформації, що стосується сталого розвитку. Це надасть інвесторам та іншим учасникам ринку капіталу інформацію про ризики та можливості, пов'язані зі сталим розвитком компаній, що дозволить приймати обґрунтовані рішення.

У червні 2023 року ISSB оприлюднила перші два стандарти:

- МСФЗ S1 «Загальні вимоги до розкриття фінансової інформації, пов'язаної зі сталим розвитком». Даний стандарт включає вимоги до розкриття інформації про ризики та можливості, пов'язані зі сталим

розвитком у короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі

– МСФЗ S2 «Розкриття інформації, пов'язаної зі зміною клімату».

Даний стандарт встановлює вимоги до розкриття інформації про кліматичні ризики, призначений для використання разом з МСФЗ S1.

Стандарти набули чинності з 1 січня 2024 року. Впровадження буде поетапним: у перший рік компанії зможуть обмежитися розкриттям інформації про кліматичні ризики згідно з МСФЗ S2, а з другого року мають публікувати дані згідно з вимогами МСФЗ S1. Організація ISSB створить робочу групу для підтримки компаній у процесі впровадження нових стандартів [6].

Незважаючи на те, що ці стандарти наразі не є обов'язковими для застосування в Україні, існує нагальна потреба в їх впровадженні, так як їх впровадження може значно покращити якість фінансової звітності, забезпечуючи більшу прозорість та відповідність міжнародним вимогам. Оновлення IFRS підвищують можливість розкриття важливої інформації щодо реального фінансового стану підприємств та їх впливу на навколишнє середовище, що є критично важливим для сталого розвитку економіки.

Таким чином, для підвищення якості звітності і прозорості інформації у системі обліку в Україні варто звернути увагу на впровадження наступних міжнародних стандартів та норм:

- МСФЗ (IFRS) для загального розкриття фінансової інформації;
- МСА (ISA) для аудиту фінансової звітності;
- МСФЗ S1 та S2 для розкриття інформації про стійкий розвиток та кліматичні ризики.

Варто також зазначити, що застосування МСБО та МСА в Україні в умовах війни є важливим аспектом для підтримки фінансової стабільності, прозорості та підзвітності бізнесу та державних організацій. В умовах війни, дотримання міжнародних стандартів має ряд переваг (табл.1).

Таблиця 1. Переваги застосування МСБО та аудиту МСА в Україні в умовах війни

№ за/п	Перевага / виклик	Опис
1	Прозорість та довіра	Використання МСБО і МСА сприяє підвищенню довіри інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених сторін до фінансової звітності українських підприємств. Це особливо важливо для залучення міжнародних інвестицій та фінансової допомоги
2	Єдині стандарти	МСБО і МСА забезпечують єдині стандарти фінансового обліку та аудиту, що дозволяє порівнювати фінансові результати українських підприємств з підприємствами в інших країнах
3	Зменшення ризиків	Дотримання міжнародних стандартів допомагає знизити ризики шахрайства та фінансових махінацій, що особливо важливо в умовах нестабільності
4	Підвищення якості фінансової звітності	МСБО і МСА забезпечують високі стандарти точності та надійності фінансової інформації, що є ключовим для прийняття управлінських рішень. Міжнародні стандарти фінансової звітності – це документи, прийняті Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, які визначають порядок складання фінансової звітності [6]

Джерело: власна розробка авторів

Разом з тим існують й певні виклики, що пов'язані з впровадженням МСБО та МСА в умовах війни (табл.2).

Таблиця 2. Виклики застосування МСБО та аудиту МСА в Україні в умовах війни

№ за/п	Перевага / виклик	Опис
1	Інфраструктурні проблеми	Війна може спричинити руйнування інфраструктури, що ускладнює доступ до необхідних ресурсів і технологій для ведення обліку та аудиту за міжнародними стандартами
2	Кадровий дефіцит	Можлива втрата кваліфікованих кадрів, що мають досвід роботи з МСБО і МСА, через мобілізацію, еміграцію або інші фактори
3	Фінансові обмеження	В умовах економічної кризи підприємства можуть мати обмежені фінансові ресурси для впровадження та підтримки міжнародних стандартів
4	Зміни в законодавстві	Війна може призвести до змін в законодавстві та регуляторному середовищі, що може ускладнити дотримання міжнародних стандартів

Джерело: власна розробка авторів

Бачимо, що впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в умовах війни стикається з декількома значущими викликами. Інфраструктурні проблеми та руйнування можуть ускладнити

доступ до необхідних ресурсів і технологій. Кадровий дефіцит через мобілізацію та еміграцію може призвести до втрати досвідчених спеціалістів. Фінансові обмеження та зміни в законодавстві додатково ускладнюють процес дотримання міжнародних стандартів, що вимагає систематичного аналізу та адаптації до нових умов.

Для успішного впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в Україні в умовах війни варто:

- забезпечити належну освіту та підготовку для бухгалтерів та аудиторів щодо нових міжнародних стандартів;
- провести організаційні заходи для впровадження стандартів, включаючи створення спеціалізованих комітетів чи робочих груп;
- забезпечити доступ до актуальної інформації та ресурсів щодо впровадження та використання міжнародних стандартів;
- розглянути фінансові можливості та підтримку для покриття витрат на впровадження та адаптацію;
- встановити ефективні механізми контролю та відповідальності за дотримання нових стандартів;
- готувати плани адаптації до можливих змін у законодавстві та регулюванні під час воєнного стану;
- здійснювати систематичний моніторинг та оновлення процесів впровадження стандартів для забезпечення їх ефективності та актуальності.

Ці кроки, на нашу думку, сприятимуть успішному впровадженню міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в умовах війни в Україні, забезпечуючи більшу прозорість та конкурентоспроможність бізнес-середовища.

Впровадження МСФЗ та МСА в Україні потребує комплексного підходу, включаючи організаційні, інформаційні, фінансові та контрольні заходи, що сприятиме успішному впровадженню стандартів, підвищить довіру до фінансової звітності та поліпшить бізнес-середовище в країні. Такі

заходи можуть зробити український ринок більш прозорим і конкурентоспроможним на міжнародній арені [1].

Збройна агресія російської федерації має руйнівний вплив на економіку нашої країни та фінансову систему. Очевидно, що допоки воєнний стан триватиме, держава та бізнес будуть максимально намагатись адаптувати свою діяльність під нові умови [7, с. 42]. Для створення умов для відновлення втраченого необхідно спиратися на сучасну інформаційну базу управління – бухгалтерський облік і фінансову звітність, а також продовжувати реалізацію започаткованих ще в мирний час реформ [5, с. 93].

Висновки та перспективи подальших досліджень у даному напрямі.

Отже, застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту у воєнній Україні є надзвичайно важливим для підтримки фінансової стабільності та прозорості бізнесу. Міжнародні стандарти сприяють збільшенню довіри інвесторів і кредиторів, що є важливим для залучення міжнародних інвестицій та фінансової допомоги.

Незважаючи на проблеми з інфраструктурою, нестачу персоналу та фінансові обмеження, впровадження МСБО та МСА забезпечує високі стандарти точності та надійності фінансової інформації. Це дозволяє порівняти результати українських компаній з міжнародними аналогами та знизити ризики шахрайства. Окрім того, відповідність міжнародним стандартам сприяє стабілізації діяльності бізнесу, адаптації до змін законодавства та регуляторного середовища.

Комплексний підхід до впровадження цих стандартів включає відповідну освіту та підготовку спеціалістів, організаційні заходи, доступ до ресурсів та ефективний контроль. Це сприятиме прозорості, конкурентоспроможності та відновленню української економіки в умовах війни.

Подальші наукові дослідження можуть спрямовуватися на аналіз ефективності впровадження міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та аудиту в умовах війни, а також на вплив цих стандартів на прозорість і довіру інвесторів.

Література

1. Гетманченко І. В. Вплив міжнародних стандартів обліку на практику в Україні: переваги та виклики. *Здобутки економіки: перспективи та інновації*. 2024. №3. URL: <https://doi.org/10.57125/econp.2024.02.29.05> (дата звернення: 02.07.2024).
2. Григорів О., Дутчак І., Гордієнко М. Впровадження міжнародних стандартів обліку в державному секторі України. *Економіка та суспільство*. 2024. №59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-165> (дата звернення: 03.07.2024).
3. Демко І. І., Марущак В. В. Порівняння національних та міжнародних стандартів (положень) бухгалтерського обліку щодо оформлення фінансової звітності підприємств. *РСЕСГЕП, 15–16 грудня 2022 року*. Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2022. С. 87–88. URL: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/39916> (дата звернення: 03.07.2024).
4. Засадний Б., Чубук Д. Відмінності концептуальної основи фінансової звітності за МСФЗ та НП(С)БО. *Молодий вчений*. 2023. №2 (114). С. 97–101. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-2-114-19> (дата звернення: 03.07.2024).
5. Ловінська Л. Г., Озеран А. В., Коршикова Р. С. Бухгалтерський облік та фінансова звітність в умовах воєнного стану в Україні. *Фінанси України*. 2022. № 4. С. 92–106. URL: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/38292> (дата звернення: 03.07.2024).
6. Нестеренко К. МСФЗ (IFRS) 2024: ключові зміни та нюанси переходу: URL: <https://finacademy.net/ua/materials/article/neobhodimost-perehoda-na-msfo> (дата звернення: 10.07.2024).
7. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 03.07.2024).
8. Прокопова О. М., Кудлаєва Н. В. Бухгалтерський облік в умовах воєнного стану: ключові характеристики та проблемні аспекти. *Інвестиції*:

практика та досвід. Серія «Економічна наука». 2022. № 9-10. С. 38–43. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.9-10.38> (дата звернення: 03.07.2024).

9. Сас Л., Баланюк І., Шеленко Д., Василюк М., Матковський П., Гнатишин Л. Міжнародні стандарти фінансової звітності в обліковій системі України. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. №1(48). С. 78–90. URL: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3952> (дата звернення: 03.07.2024).

10. Шот А., Підручняк К. Організація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах у сучасних умовах. *Молодий вчений*. 2022. №12 (112). С. 129–133. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-12-112-23> (дата звернення: 03.07.2024).

11. Kuzub M., Zadniprovsykyi O., Romashko O., Avhustova O., Shushakova I. Comparative analysis of Ukrainian and European accounting standards. *Scientific Horizons*. 2022. №25(1). PP. 96–103. URL: [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(1\).2022.96-103](https://doi.org/10.48077/scihor.25(1).2022.96-103) (дата звернення: 02.07.2024).

References

1. Getmanchenko, I. V. (2024), “Impact of international accounting standards on practice in Ukraine: advantages and challenges”, *Zdobutki ekonomiki: perspektivi ta innovaciyi*, vol. 3. <https://doi.org/10.57125/econp.2024.02.29.05>.

2. Grigoriv, O., Dutchak, I., & Gordiyenko, M. (2024), “Implementation of international accounting standards in the public sector of Ukraine”, *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-165>.

3. Demko, I. I., & Marushak, V. V. (2022), “Comparison of national and international accounting standards (provisions) regarding the preparation of financial statements of enterprises”, *RSESGEP*, V.A. Palanytsia FOP, Ternopil, Ukraine, December 15-16, pp. 87–88, available at: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/39916> (accessed 03 July 2024).

4. Zasadnij, B., & Chubuk, D. (2023), “Differences in the conceptual basis of financial reporting under IFRS and NP(S)BO”, *Molodij vchenij*, vol. 114, no. 2, pp. 97–101. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-2-114-19>.
5. Lovinska, L. G., Ozeran, A. V., & Korshikova, R. S. (2022), “Accounting and financial reporting under martial law in Ukraine”, *Finansi Ukrayini*, vol. 4, pp. 92–106, available at: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/38292> (accessed 03 July 2024).
6. Nesterenko, K. (2024), “IFRS 2024: key changes and transition nuances”, available at: <https://finacademy.net/ua/materials/article/neobhodimost-perehoda-na-msfo> (accessed 10 July 2024)
7. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On accounting and financial reporting in Ukraine”, available at: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (accessed 03 July 2024).
8. Prokopova, O. M., & Kudlayeva, N. V. (2022), “Accounting in the conditions of martial law: key characteristics and problematic aspects”, *Investiciyi: praktika ta dosvid. Seriya «Ekonomichna nauka»*, vol. 9-10, pp. 38–43. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.9-10.38>.
9. Sas, L., Balanyuk, I., Shelenko, D., Vasilyuk, M., Matkovskij, P., & Gnatishin, L. (2023), “International standards of financial reporting in the accounting system of Ukraine”, *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, vol. 48, no. 1, pp. 78–90. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.1.48.2023.3952>.
10. Shot, A., & Pidruchnyak, K. (2022), “Organization of accounting and taxation at enterprises in modern conditions”, *Molodij vchenij*, vol. 112, no. 12, pp. 129–133. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2022-12-112-23>.
11. Kuzub, M., Zadniprovskyi, O., Romashko, O., Avhustova, O., & Shushakova, I. (2022), “Comparative analysis of Ukrainian and European accounting standards”, *Scientific Horizons*, vol. 25, no. 1, pp. 96–103. [https://doi.org/10.48077/scihor.25\(1\).2022.96-103](https://doi.org/10.48077/scihor.25(1).2022.96-103).

Стаття надійшла до редакції 15.07.2024 р.